

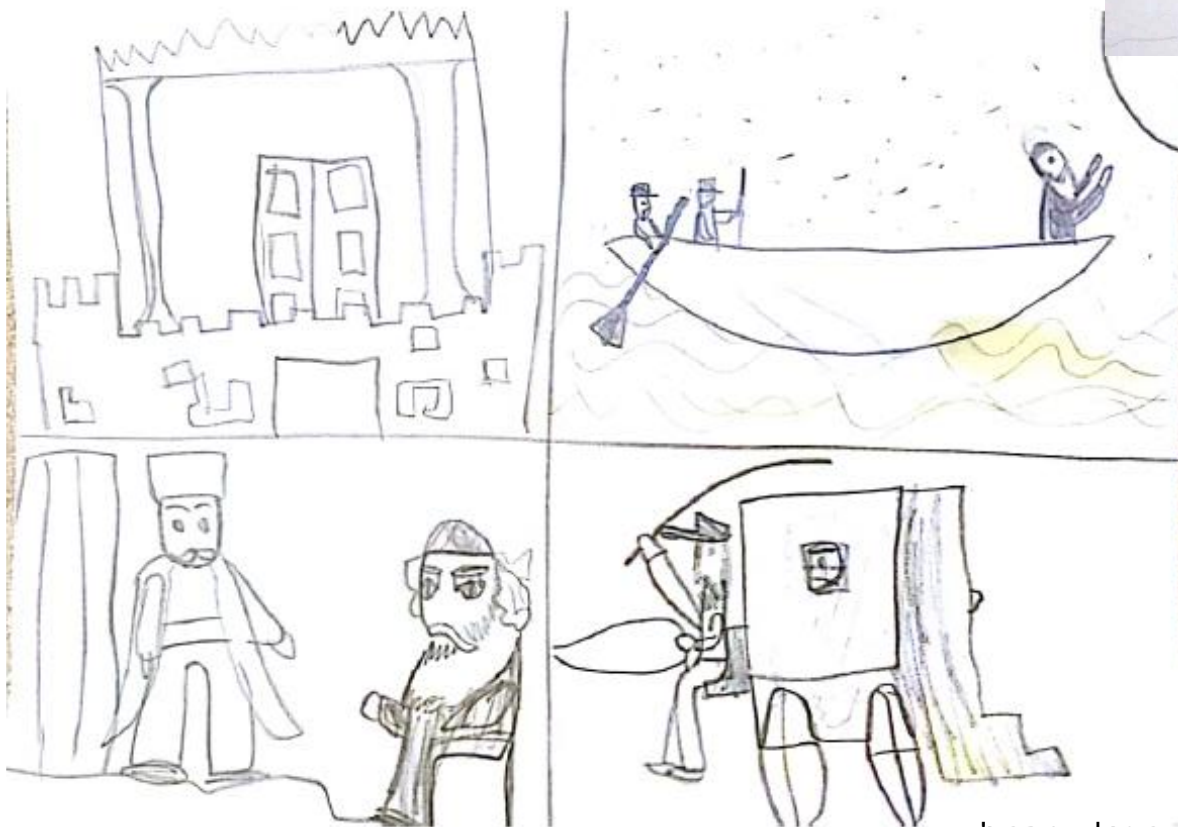
סיפור המאסר והגאולה

חוברת לימוד ועביעה

שמואל אלעזר וילהלם – כיתה ב'

צביקה סגל – כיתה ג'

המסירה

אחד העניינים שאדמו"ר הזקן עסק בהם ואף עורר את כל החסידים לעסוק בהם היא 'צדקת ארץ ישראל', לצרף זה היה שולח הרפי שלוחים להסתובב בין החסידים ולאסוף צדקה והיה שולח את הפסוף להחזקת האנשים שגרים בארץ ישראל ועוסקים בעבודת ה'. לשם כך אף יסד אדמו"ר הזקן את כולל חב"ד.

באותו זמן שלטו בארץ ישראל הטורקים שהיו במצב מלחמה עם רוסיה. אנשים בני בליעל מהמתנגדים לחסידות נצלו את הדבר הזה והלשינו לצאר [מלך רוסיה] כאלו אדמו"ר הזקן מורד במלכות ושולח כסף לטורקים אויבי המלך כדי לחזק אותם במלחמה נגד רוסיה. הם גם הוסיפו בהלשנה טענות נגד ספר התנאי וטענו שכתוב בו שספירת המלכות היא הנמוכה ביותר ולית ליה מגרמיה כלום [אין לה כלום מעצמה] ופירשו שהכונה בזה לזלזל במלך.

לדאבון לב ההלשנה נתקבלה ויצאה הוראה מהמלך לאסור את אדמו"ר הזקן ולהביאו לעיר הבירה פטרבורג למשפט כדין מורד במלכות.

מאיר נתן שטיפל – כיתה ג'

המאסר

כָּבֵד בְּיָמֵי חוֹל הַמוֹעֵד סְכוּת הַגִּיעוּ הַשׁוֹטְרִים
לְבֵית אַדְמוֹ"ר הַזֶּקֶן לְאַסּוֹר אוֹתוֹ אֲלָא שֶׁהוּא לֹא
הָיָה בְּבֵיתוֹ וְהַשׁוֹטְרִים הִסְפִּימוּ לְבַקֵּשׁת בְּנֵי
הַמִּשְׁפָּחָה לְלַכֵּת וּלְחַזֵּר אַחֲרָי שְׂמַחַת תּוֹרָה.

בְּאַסְרוּ חַג הַסְּכוּת, בְּשַׁעַת לַיְלָה מְאַחֲרַת עֲצָרָה
מְרַכְבֵּה שְׁחוּרָה, הַמְיַחֲדַת לְאֲנָשִׁים הַמוֹרְדִים
בְּשִׁלְטוֹן, בְּפֶתַח בֵּיתוֹ שֶׁל הַרְבִּי, שׁוֹטְרִים חֲמוּשִׁים
נִכְנְסוּ הַבֵּיתָה בְּבַקְשָׁה לְקַחַת עִמָּם אֶת הַרְבִּי.

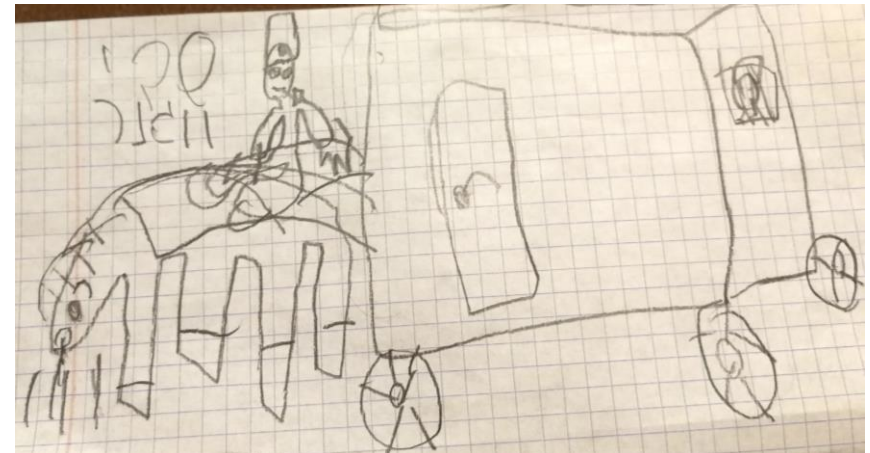
גִּיסוֹ שֶׁל הַרְבִּי ר' יִשְׂרָאֵל קוֹזִיק שָׂאֵל אֶת הַרְבִּי מַה
לַעֲשׂוֹת?

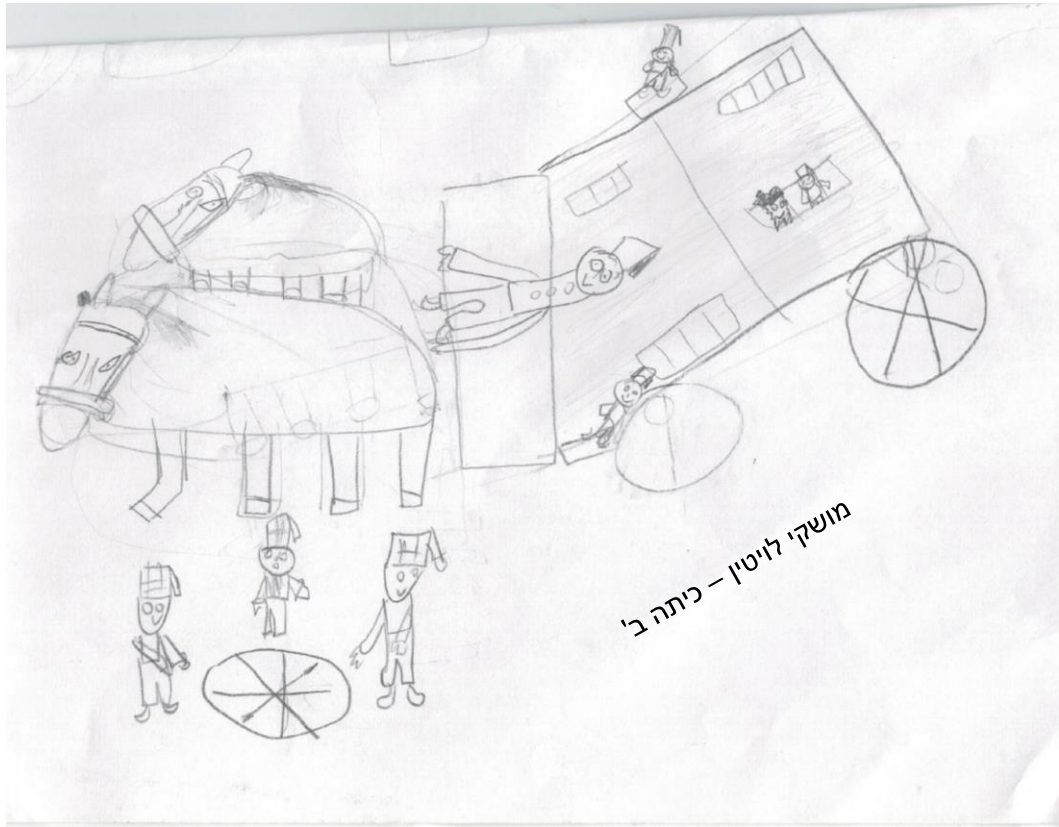
שלום סטולין – כיתה ד'

“אַתָּה סַע מִיָד לְפֶטְרַבּוֹרֵג” עָנָה הַרְבִּי “וְאִישׁ אַחֵר יִסַּע לְבְרָדִיטְשׁוֹב
לְמִסַּר פִּי” נִלְרְבִי לוֹי יִצְחָק.”

הַרְבִּי יָצָא מִן הַבַּיִת מְלֻנָּה בְּשׁוֹטְרִים כְּשֶׁהוּא רָגוּעַ, הַשׁוֹטְרִים
הַכְּנִיסוּ אֶת הַרְבִּי לְמֶרְכָּבָה וְהוֹבִילוּ אוֹתוֹ לְבֵית הַסּוּהָר. בְּחֶדְרוֹ שֶׁל
הַרְבִּי נִמְצָא פֶּתֶק וּבוֹ כָּתוּב ‘שָׂרִים רְדִפוּנֵי חֲנָם וּמְדַבְרֵךְ פֶּחַד לְבִי’

שבי ווגנר – כיתה ב'

מושקי לויטין - כיתה ב'

בְּדֶרֶךְ לְפֶטְרַבּוּרֵג, בְּצַהֲרֵי יוֹם הַשֵּׁשִׁי בִקְשׁ הָרַבִּי לַעֲצֹר אֶת
הַמְרַכְבָּה לְכָבוֹד שַׁבַּת אֶף הַשָּׂר הָאֲחֵרָאִי עַל הָעֲגָלָה סָרַב לַעֲצֹר
וְהַמְשִׁיךְ בְּנִסְיָעָה. לְפֶתַע נִשְׁבֵּר אֶחָד מֵהַגְּלִי הַמְרַכְבָּה וְהָיָא
נִנְעָרָה, מִיַּד הִזְעִקוּ פּוֹעֲלִים מֵהַכֶּפֶר הַסְמוּךְ הֵם טָפְלוּ בְּעֲגָלָה וְזוֹ
הַמְשִׁיכָה בְּדֶרֶכָה אֶף אָבוֹי, כְּשֶׁרַק הִחֲלוּ שׁוֹב בְּנִסְיָעָה נִפְלָ אֶחָד
הַסּוֹסִים וְמַת, הָעֲגָלוֹן לֹא הִבִּין אֶת סִבַּת הַדָּבָר וְרָץ לְקִנּוּת סּוֹס
חָדָשׁ אֶף, הַסּוֹסִים לֹא יָכְלוּ לְהַזִּיז אֶת הַמְרַכְבָּה, הִבִּינוּ כּוֹלָם כִּי יָד
ה' בְּדָבָר וְכִי לֹא יוֹכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּנִסְיָעָה, עָצַר הָעֲגָלוֹן אֶת
הַמְרַכְבָּה בְּצַד הַכְּבִישׁ וְהָרַבִּי שַׁבַּת שָׁם אֶת הַשַּׁבַּת. בְּמוֹצָאֵי הַשַּׁבַּת
הַמְשִׁיכוּ בְּנִסְיָעָתָם לְבֵית הַסּוּהָר.

דבורה לאה סגל - כיתה ב'

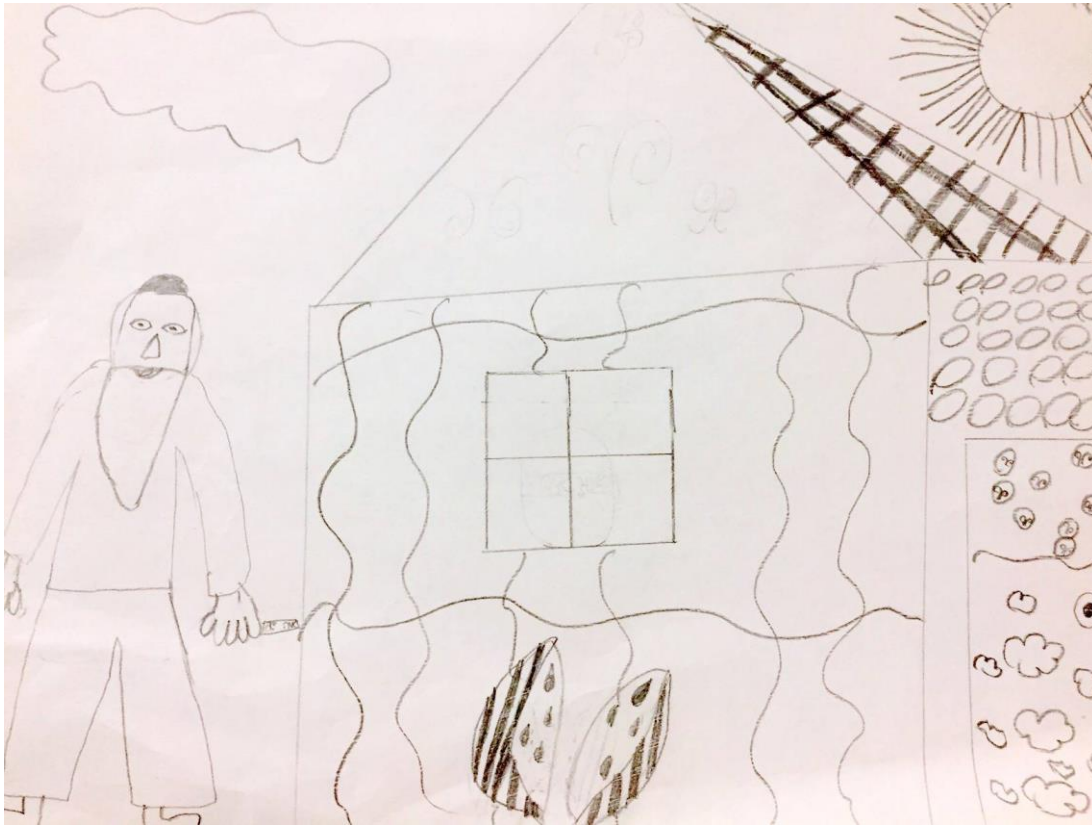
דוד מונדשיין – כיתה ג'

הרבי יָשָׁב בְּכֹלָא לְבֵדוּ, לְלֹא פִּחַד עִם בְּטַחוֹן בַּה', הַחֲדָר בּוֹ נִמְצָא
הַרְבֵּי הָיָה קָטָן לְלֹא חֲלוּנוֹת וְקַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ לֹא חָדְרוּ לְתוֹכוֹ אֲלָא נֵר
דְּלֶק שָׁם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה. אֶחָד הַחֹזְקִים נִיָּסָה לְבַלְבֵּל אֶת הַרְבֵּי
וַיִּשְׁאַל בְּאִמְצַע הַיּוֹם: מַדּוּעַ אֵינְךָ יֹשֵׁן עִכְשָׁו? הַרְבֵּי לֹא הִתְבַּלְבַּל
וְעָנָה מִיָּד כִּי עִכְשָׁו אִמְצַע הַיּוֹם, וְכִי הוּא יוֹדֵעַ זֹאת עַל פִּי הַצְּרוּפִים
שֶׁל שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקָּב"ה שְׁמַאֲרִים בְּכֹל שְׁעָה. הַחֹזֵק הִתְפַּעַל מְאֹד
מִחֻמָּתוֹ שֶׁל הַרְבֵּי.

הַצָּאֵר שֶׁשָּׁמַע עַל אִישֵׁיוֹתוֹ הַמְּפֹלָאָה שֶׁל הַרְבֵּי רָצָה גַם הוּא
לְהַפִּירוֹ. הוּא הִתְחַפֵּשׂ בְּבִגְדִים פְּשׁוּטִים וְנִכְנַס לְתֵּאוֹ שֶׁל הַרְבֵּי.
מִיָּד כְּשֶׁנִּכְנַס לְחֲדָר קָם הַרְבֵּי וּבִרְךָ אֶת הַבְּרָכָה 'שִׁחַלְק מִכְבוֹדוֹ
לְבָשָׁר וְדָם' שָׁאַל אוֹתוֹ הַצָּאֵר "מַה אָמַרְתָּ", הִסְבִּיר לוֹ הַרְבֵּי כִּי
זוֹ בְּרָכָה שְׁמִבְרָכִים עַל רְאִית מֶלֶךְ, "מַדּוּעַ אַתָּה מְתַיַּחֵס אֵלַי כְּאֵל
מֶלֶךְ?" שָׁאַל הַצָּאֵר הַמְּחַפֵּשׂ, עָנָה לוֹ הַרְבֵּי מַלְכוּת הָאָרֶץ דּוֹמָה
לְמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וּמִתּוֹךְ הִירָאָה שֶׁהִרְגֵּשְׁתִּי כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ – שֶׁהִיא
הַיִּתְהָ דּוֹמָה לִירָאָה שְׁאֲנִי מְרַגֵּשׁ בְּתַפְלָה בְּעִמְדֵי לִפְנֵי הַקָּב"ה,
יִכְלַתִּי לְהִרְגִישׁ שְׁאֵתָה הוּא הַמֶּלֶךְ הַבֵּין הַצָּאֵר כִּי אִישׁ אֱלֹקִים
לִפְנָיו.

רבקה אוישי - כיתה ב'

רבקה רייכמן – כיתה ג'

אָחד הַשָּׂרִים בְּבֵית הַסוּהַר רָצָה לְעֹזֵר לְרַבִּי וּשְׂאָלוֹ: אִיזוֹ טוֹבָה
אֲפֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת לְרַבִּי?

הַשִּׁיב הָרַבִּי: "אֲנִי מְעַנֵּן לְהוֹדִיעַ לְבִנֵּי מִשְׁפַּחְתִּי כִּי אֲנִי חַי וּמְקַיָּה
בְּעִזְרַת ה' לְהִשְׁתַּחֲרֹר". "אִיךָ אוֹדִיעַ לָהֶם?" שָׁאל הַשָּׂר, עָנָה לוֹ
הָרַבִּי "הַסְּתוֹבֵב בְּרַחוּבוֹת הָעִיר וְחִפֵּשׂ אָדָם לְבוֹשׁ בְּלָבוֹשׁ מִשְׁנֵה
כְּמוֹנֵי, יַדַּע לָךְ כִּי הוּא גִיסֵי וּשְׂמוֹ ר' יִשְׂרָאֵל קוֹזִיק וְלוֹ תִמְסֹר אֶת
הַהוֹדָעָה."

עָשָׂה הַשָּׂר כְּדַבְּרֵי הָרַבִּי וַיֵּצֵא לְחִפֵּשׂ אֶת גִּיסוֹ שֶׁל הָרַבִּי, כְּשֶׁהִבְחִין
בְּאָדָם עִם לְבוֹשׁ כְּמוֹ הָרַבִּי, שָׁאל לְשֵׁמוֹ, גִּיסוֹ שֶׁל הָרַבִּי שָׁנְסַע
לְפִטְרָבוֹרֵג מִיַּד עַל פִּי בְקִשְׁת׃ הָרַבִּי לֹא הִסְפִּיק לְעִבּוֹר הַדֶּרֶךְ בֵּיתוֹ
וְלִקְחַת מִשָּׁם אֶת דִּרְכּוֹנוֹ אֲלֵא הוּא שָׁאל דִּרְכּוֹן מֵא' הַחֲסִידִים שֶׁהָיוּ
שָׁם וְנָסַע אִתּוֹ כְּאִלוֹ הוּא אוֹתוֹ חֲסִיד, חָשַׁשׁ ר' יִשְׂרָאֵל לְמַר לְשָׂר

הַשׂוֹאֵל אֶת שְׂמוֹ הָאֲמִתִּי אֲלֵא עָנָה לוֹ אֶת הַשֵּׁם שֶׁהָיָה כְּתוּב בְּדִרְכּוֹן, חָזַר הַשָּׂר אֶל הָרַבִּי וְאָמַר לוֹ כִּי אֲמַנָּם מְצָא אִישׁ הָעוֹנֶה לְתַאֲוֹר שְׁלוֹ
אֲלֵא שְׂלֵא זֶה שְׂמוֹ. הִבִּין מִיַּד הָרַבִּי אֶת מַה שֶּׁקָּרָה וְהִסְבִּיר זֹאת לְשָׂר וּבִקְשׁוֹ שִׁיחֲפֹשׂוּ שְׁנֵית.

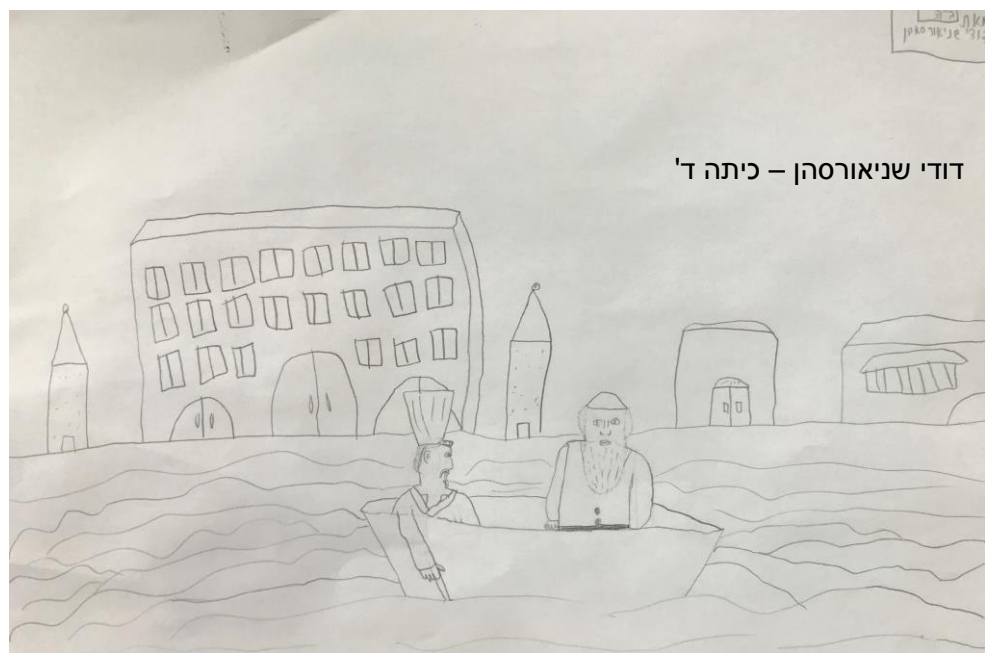
לְמַחֲרַת כְּשֶׁפָּגַשׂ אוֹתוֹ הַשָּׂר הִחְלִיט ר' יִשְׂרָאֵל בְּנֵן לְהַזְדַּהוּת בְּשְׂמוֹ הָאֲמִתִּי אוֹתָת לוֹ הַשָּׂר לְלַכֵּת אַחֲרָיו. הַשָּׂר הִגִּיעַ לְבֵיתוֹ וְגִיסוֹ שֶׁל הָרַבִּי
חִפָּה בַּחוּץ. לְפִתַע נִזְרַק מִן הַחֲלוֹן אֲבִטִּיחַ. רַבִּי יִשְׂרָאֵל מֵהָר לְהָרִימוֹ. כְּשֶׁפָּתְחוּ אוֹתוֹ הַחֲסִידִים שֶׁמָּחוּ לְמַצוֹא בוֹ פֶּתֶק קֵטָן עָלָיו הָיָה כְּתוּב
בְּכֹתֵב יָדוֹ שֶׁל הָרַבִּי "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" כִּן יָדְעוּ הַחֲסִידִים שֶׁהָרַבִּי חַי.

בְּנֵן בַּיִת הַסוּהַר שְׁכֵן בְּגֵדַת הַנְּהָר וְכָל פַּעַם שֶׁהוֹצֵא הַרְבֵּי לְבָנִין
הַחֲקִירוֹת הוֹבִילוּהוּ
בְּסִירָה. לִילָה אֶחָד
כְּשֶׁהָיוּ בְּסִירָה, רָצָה
הַרְבֵּי לְקַדֵּשׁ אֶת
הַלְּבָנָה. הוּא בְּקֶשׁ
מִהַפְּקִיד לְעֶצֶר. אֵךְ הוּא
סָרַב וְהִמְשִׁיךְ בְּהַפְּלָגָה,
וְהֵנָּה פְּלֵא, הַסִּירָה

אשר גורליק - כיתה ד'

עֶצְרָה מֵאֲלֵיהָ.

דודי שניאורסון - כיתה ד'

שלומי דיטש - כיתה ב'

יעקב גרישין - כיתה א'

מענדי זקלס – כיתה ד'

הרבי סרב לברך שם והם המשיכו להפליג, ושוב בקש הרבי לעצור. הפקיד הסכים רק בתנאי שהרבי יברך אותו. הרבי כתב את הברכות על פתק ונתן לו. הסירה עצרה והרבי אמר קדיש לבנה.

פיגי ליינטער – כיתה ג'

הברכות שברך הרבי את הפקיד אכן התקיימו והפקיד האריך ימים והתעשר ופתק הברכה היה תלוי בביתו.

דוד מונדשיין – כיתה ג'

יעקב פישר – כיתה ב'

כְּשֶׁהָיָה הַרְבֵּי בַּמֶּאֱסָר בָּאוּ לְבַקְרוֹ הַבַּעַשׂ"ט וְהַמְּגִיד מִמְּזִרִיטש מֵעוֹלָם הָאָמֶת.

שָׁאַל הַרְבֵּי: מַה חָטְאֵי שְׂאֲנֵי אֶסוּר בְּבֵית הָאֶסוּרִים? הַשִּׁיבוּ לוֹ: הֵיּוֹת וּפְרַסְמַת אֶת סוּדוֹת

זעליג חבבו – כיתה ד'

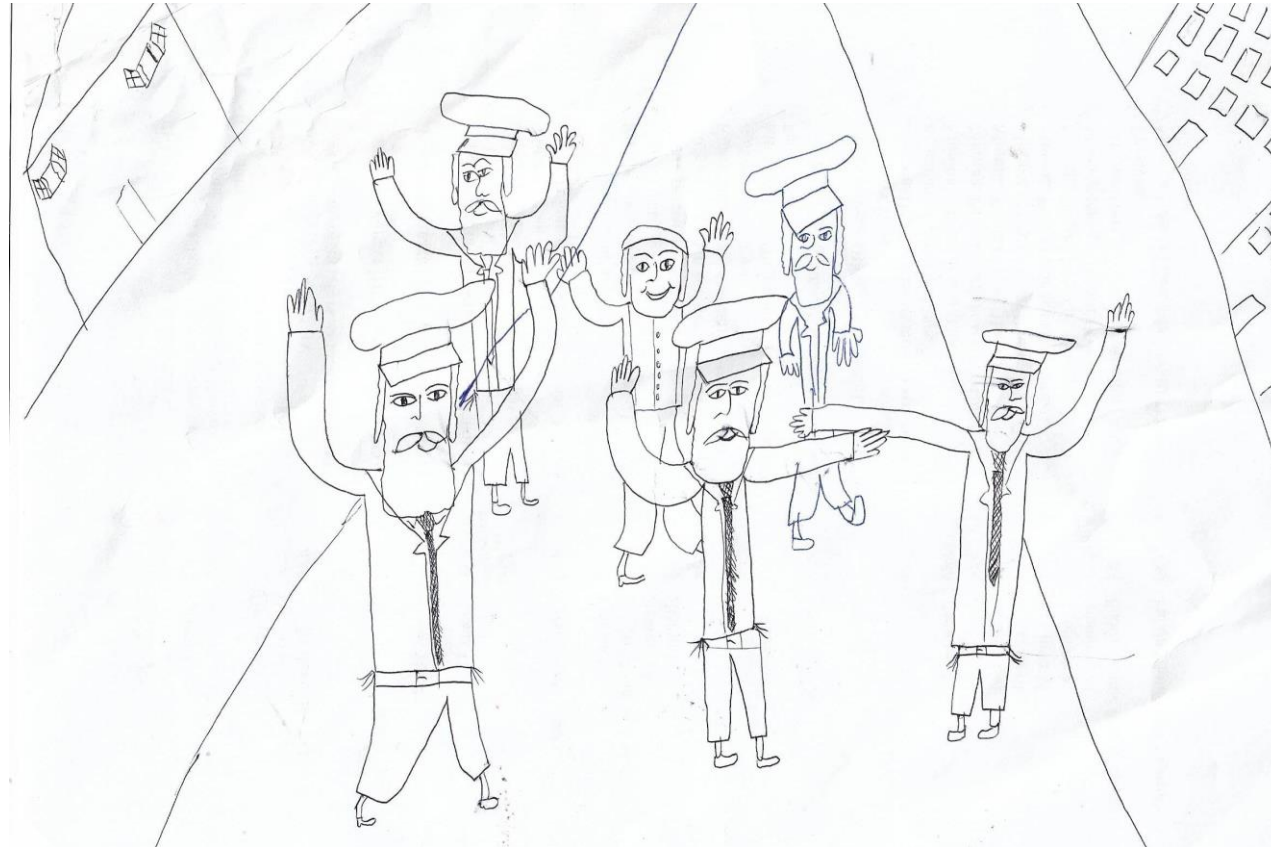

הַחֲסִידוֹת לַיהוּדִים רַבִּים הִתְחַזַּק עֲלֵיָךְ קְטָרוּג מִן הַשָּׁמַיִם. אִם כֵּן שָׁאַל הַרְבֵּי הָאֵם אֶפְסִיק לְהַפְיֵץ אֶת תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת? לֹא, עָנּוּ לוֹ, כְּשֶׁתִּצָּא לְחַפְשֵׁי תּוֹסִיף יוֹתֵר בְּהַפְצַת הַחֲסִידוֹת. אַכֵּן כְּשֶׁהִשְׁתַּחֲרַר הַרְבֵּי מִהַמֶּאֱסָר רָאָה בְּזֶה הַסִּפְמָה מְשָׁמִים לְדַרְכּוֹ וְהוֹסִיף בְּהַפְצַת הַחֲסִידוֹת בְּכַמּוֹת וּבְאֵיכוֹת.

הַרְבֵּי יָשַׁב בַּמֶּאֱסָר חֲמָשִׁים וּשְׁלוֹשָׁה יָמִים, בְּדִיוֹק כְּמַנִּין נ"ג הַפְּרָקִים שֶׁל סֵפֶר ה'תְּנַיָּא' שְׁחַבֵּר. בְּיוֹם י"ט בְּכֶסֶלּוֹ בִּשְׁעַת הַמְּנַחָה בְּשַׁעַת שְׁקָרָא הַרְבֵּי בְתֵהֱלִים אֶת הַפְּסוּק 'פְּדֵה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי' נִכְנָסוּ לְתָאוּ וְהוֹדִיעוּ לוֹ כִּי הוּא מְשַׁחֲרַר מִבֵּית-הַפֶּלֶא.

הַרְבֵּי בִקֵּשׁ שְׂיֻבְלוּהוּ לְבֵיתוֹ שֶׁל אֶחָד הַחֲסִידִים שֶׁהִתְגוֹרֵר בְּפֶטֶרְבוּרַג אֶךְ בְּטָעוֹת הַכֶּנֶס לְבֵיתוֹ שֶׁל 'מִתְנַגֵּד' שְׁבַמְשָׁךְ שֶׁלֹּשׁ שָׁעוֹת עָנָהוּ בְּדַבְרָיו, עַד שֶׁהַחֲסִידִים מְצָאוּהוּ שֶׁם בְּלִיל כ' כֶּסֶלּוֹ.

מיד עם צאתו לחרות כתב הרבי אגרת לחסידים הנפתחת במלים
"קטנתי מפל החסידים", ובה הוא מזהיר את חסידיו שלא להפוך
את השחרור לחגיגת נצחון על המתנגדים, אלא להפוך,

"להשפיל רוחם ולבם", מתוך תקווה
ש"אולי יתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים
לפנים". כמו כן כתב הרבי מכתב לרבי
לוי יצחק מברדיטשוב ורבי ברוך
ממעז'יבוז ובו בשר להם על הצלתו.

שני הימים הללו, י"ט-כ' בכסלו, בהם
נשתחרר אדמו"ר הזקן והסכימו אתו
משמים שימשיך בגלוי תורת החסידות,
נקבעו לימי חג לדורי דורות. ונקראו
ע"י רבותינו נשיאינו 'ראש השנה
לחסידות'

יוסף יצחק אוישי – כיתה ג'